

ДР ЈОВАН АРГИРОПУЛ (1410–1492)

Радоје ЧОЛОВИЋ

Институт за болести дигестивног система, Клинички центар Србије, Београд

КРАТАК САДРЖАЈ

Др Јован Аргирупул је, уз др Јована Хортазмена, био последњи најпознатији професор медицинске школе коју је 1308. године при болници манастира светог Јована Крститеља (Претече, Продрома) у Константинопољу (Цариграду) основао српски краљ Стефан Урош II Милутин. После пада града у руке Турака, др Аргирупул је од 1453. до 1456. године боравио на Пелопонезу, а затим се преселио у Италију, где је провео остатак живота. Он није значајан само за Србе, много је значајнији за Грке, а нарочито Италијане, јер је у Италији провео највећи део живота, у њој стекао универзитетско образовање и дуго година предавао грчку филозофију, грчки језик и књижевност, са старогрчког на латински и новогрчки превео скоро сва Аристотелова дела, написао неколико поема, писам и забелешки и снажно утицао на значајне ренесансне хуманисте у Фиренци и Италији, као и на бројне интелектуалце у Европи. У литератури која је била доступна нема података о томе да се др Јован Аргирупул у Италији бавио медицином, нити да је предавао у италијанским медицинским школама.

Кључне речи: Јован Аргирупул; Медицинска школа; Српска болница; Краљева болница; Продромов манастир; Константинопољ

УВОД

У историји наше медицине др Јовану Аргирупулу се придаје велики значај јер је, уз др Јована Хортазмена, био најпознатији професор медицинске школе при болници манастира светог Јована Крститеља (Претече, Продрома) у Константинопољу. Обнову манастира након пожара који је захватио тај део града помогао је српски краљ Стефан Урош II Милутин. У оквиру њега основао је болницу „хромим странцима за смештај и болним за лечење” и да „може служити за увиђање онима који тамо раде”, а 1308. године и медицинску школу. Манастир, болница и Медицинска школа налазили су се у Петри, недалеко од царске Влахернске палате. Почетком 15. века школа је прерасла у Училиште при болници, а сама болница се звала „Краљева болница” или „Српска болница”.

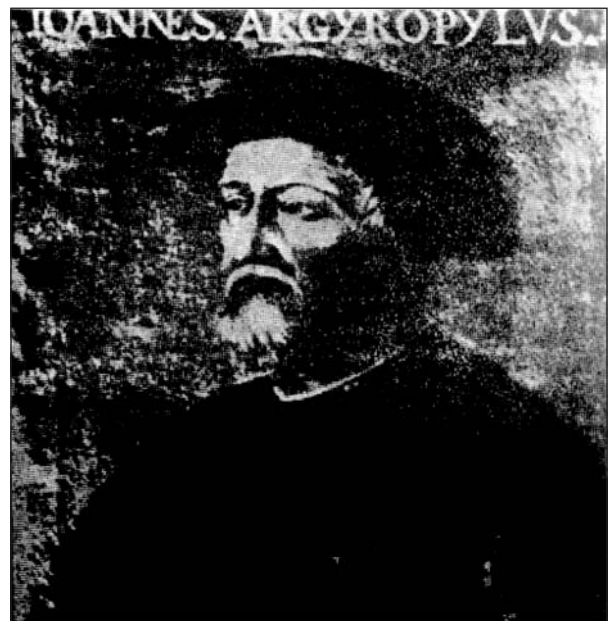
Било је нагађања да је др Јован Аргирупул српског порекла и да је рођен у Поморављу, за шта, према ауторовом сазнању, нема никакве основе. У публикацијама код нас објављивана је слика др Аргирупула (Слика 1). Недавно је у књизи др И. Ђурића „Сумрак Византије” објављена још једна Аргирупулова слика из 1577. године (Слика 2). Љубазношћу проф. Гаетана Тијена (*Gaetano Thiene*) из Падове, иностраног члана САНУ, добили смо портрет др Јована Аргирупула (Слика 3) који, према ауторовом сазнању, код нас досад није објављиван. Портрет се налази на зиду у *Sala dei Quaranta* Старог универзитета у Падови, међу 40 славних страних школараца тог универзитета. Портрет је урадио Ђакомо дал Форно (*Giaco dal Forno*) 1942. године.

Жеља да се тај портрет објави навела је аутора да се детаљније позабави биографијом др Аргирупула. Као и наша медицинска јавност, био је уверен да је др Јован Аргирупул, пре свега, био лекар и професор ме-

дигине не само у Константинопољу, већ и у Италији. Подаци до којих се дошло бацили су доста другачије светло на живот и дело др Јована Аргирупула.

БИОГРАФИЈА

Јован Аргирупул (*Joannes Argyropulus, Giovanni Argyropulo, John Argyropulus, John Argyropulos*) је био Грк рођен у Константинопољу. Као године рођења помињу се 1410. [1], 1415. [2, 3] и 1416. година [4]. О његовом детињству и младости мало се зна [1]. Изгледа да

СЛИКА 1. Др Јован Аргирупул. Оригинал се чува у Амброзијевој библиотеци у Милану, у Италији.
FIGURE 1. Dr John Argyropoulos. The original is kept in Ambrosie's library in Milan, Italy.

СЛИКА 2. Др Јован Аргирупул. Цртеж из 1577. године (из књиге И. Ђурића).

FIGURE 2. Dr John Argyropoulos. Drawing from 1577 (from I. Djuric's book).

је Аргирупул у Константинопољу студирао теологију и филозофију [3] и стекао добро образовање, посебно из филозофије. Доцније, у једном писму Трапезунтију (*George de Trapezunto*), Аргирупул је написао да је као дете волео филозофију [1]. Понегде се, као извесно, наводи да је 1434. године био учитељ (професор), чак и ректор у Падови [4, 5], али се не наводи шта је предавао. По свој прилици, овај податак није тачан, јер се Аргирупул у Падови појављује тек 1441. као студент (видети даље).

Да је Аргирупул још у младости морао стећи добро образовање говори и чињеница да је са 22, 27, односно 28 година (зависно од тога која је година рођења тачна) био у делегацији византијске православне цркве коју су император Јован VIII Палеолог и патријарх Јосиф II предводили на Концилу православне и католичке цркве о уједињењу [1, 2, 6].

Концил је почео 9. априла 1438. године у Ферари, настављен 14. марта у Фиренци, а завршио се 29. јуна 1439. године споразумом о Унији двеју сестринских цркава [1, 6, 7, 8]. Иначе, при крају преговора 11. јуна 1439. умро је цариградски патријарх Јосиф II, који је сахрањен у фирентинској катедрали Санта Марија Новела (*Santa Maria Novella*). Споразум о Унији цркава нису потписали царев брат Димитрије и главни византијски теолог Марко Еугеник (*Marco Eugenic*), који јој се нарочито оштро противио, пошто је споразум о Унији био прихватање ставова католичке цркве практично по свим спорним питањима. Споразум је свечано обзнањен булом *Laetentur caeli* папе Евгени-

СЛИКА 3. Др Јован Аргирупул (слика добијена љубазношћу професора Гаетана Тијена).

FIGURE 3. Dr John Argyropoulos (with courtesy of Professor Gaetano Thiene).

ја IV, а Унију су 5. јуна 1439. године у Фиренци свечано прогласили кардинал Јулијан Чезарини (*Julian Cessarini*) на латинском и никејски архиепископ Висарион (*Visarion*) на грчком језику [8], изгледа у катедрали Санта Марија дел Фјоре (*Santa Maria del Fiore*), чију куполу је од 1420. до 1436. године градио Филипо Брунелески (*Filippo Brunelleschi*).

Иницијативу за уједињење двеју сестринских цркава покренуо је Манојло II Палеолог за време својих путовања по Европи 1398, 1399. и 1403. године [6], а преузео је Јован VIII Палеолог, надајући се да ће га тада западне земље војнички помоћи да Константинопољ одбрани од напада Турака, пошто је било само питање времена када ће до њега доћи. Време је показало да се Јован VIII Палеолог узалуд надао озбиљнијој војној помоћи Запада, што га је, уз смрт његове треће жене Марије Комнине (17. децембра 1439), увело у депресију, тако да се и није енергично трудио да потпишану Унију цркава спроведе у дело [6-8].

Јована VIII Палеолога су у Византији осуђивали због „издаје”, а римска курија због неспровођења споразума о Унији цркава. Наиме, после освајања и пљачке Константинопоља од стране франачких и норманских крсташа 1204. године и стварања тзв. Латинског царства и бројних недела према православној цркви и њеним верницима током владавине западних владара Византијом од 1204. до 1261, расположење међу православцима према католичкој цркви је било веома лоше, па се у Константинопољу говорило да им је „дражи турски турбан него римска митра” [8]. У Четвртог крсташком рату, који је почео 1202. године, крсташки нису могли да плате превоз до Свете земље, па су одлучили да заузму и опљачкају Константинопољ. Превезли су их Венецијанци, који су имали највећу корист од те пљачке. Тада су у Венецију пренета многа блага тога града, међу којима су четири сребрна коња (који потичу из око 300. године пре нове ере) и реликвије, мошти светог Марка и друга блага која су са благом опљачканим у Александрији похрањена у цркви светог Марка. Тако су крсташки походи Венецији помогли да постане још богатија и утицајнија. Пљачкање се наставило за све време тзв. Латинског царства [9]. Зато, када је 31. октобра 1448. године Јован VIII Палеолог умро, мало ко га је у Константинопољу жалио. Није било уобичајених песама и говора посвећених преминулом императору, што је иначе био обичај кад василевс умре. Др Јован Аргиропул је био једини који је написао једну монодију, у којој је преминулог аутократора означио искључиво као цара Грка, не помињући Ромејце, чиме се у име античких хеленских идеала одрекао хиљадугодишњег наслеђа [6]. Император Јован VIII сахрањен је у цариградском манастиру Пантократора, у гробу своје жене Марије Комнине, и то по католичком обреду, пошто су православне црквене власти одбиле да погребне церемоније обаве по православном обреду. Чак је царица мајка забранила помињање његовог имена међу царевима током литургија [6].

Прву Унију цркава у име православца потписао је Михаило VIII Палеолог 1274. године на другом Сабору у Лиону, овог пута да би избегао нови напад крсташа са Запада [8]. Међутим, иако се Михаило VIII Палеолог јако трудио да Унију спроведе у живот, при чему се није либио ни прогона њених противника, она се у пракси није могла реализовати [6].

Сам Аргиропул је споразум о уједињењу цркава прихватио и до краја живота остао одан Унији, па тако у једном писму папи Николи V (папа 1447-1455), истиче своју католичку верску опредељеност [1]. Због тога је вероватно да се и Аргиропул залагао за спровођење Уније цркава у дело. Током преговора о Унији у Ферари и Фиренци, Аргиропул је ступио у контакт са Францисом Филелфемом (*Francis Philelphem*), с којим је остао пријатељ до краја живота, као, уосталом, и са другим присталицама италијанског хуманизма [1].

Изгледа да је после Концила Аргиропул неко време боравио у Константинопољу, а затим је 1441. го-

дине отишао у Италију, где га је у Падови угостио фирентински досељеник Пала Строчи (*Palla Strozzi*). Поред давања приватних часова, Аргиропул је у Падови до 1450. године завршио универзитет, добио почасну титулу *rector artistarum et medicorum* и одбранио докторску дисертацију [10]. Занимљиво је да се један од Аргиропулових професора звао Гаetano Тијене (*Gaetano Thiene*, 1382-1460), који је далеки предак Гаetана Тијена, садашњег професора патологије и кардиологије у Падови [10].

У неким изворима [1, 2, 11] пише да је Аргиропул студије у Падови завршио 1444. године, што није могуће, јер се у то време медицина студирала најмање седам година и укључивала је курс из филозофије и пуни курс из уметности [12]. Кад би податак из тих извора био тачан, онда би се у биографији Аргиропула појавила празнина до 1450. године. Свакако, не само што то није логично, ни могуће, као тачан мора се узети податак из сачуване архиве Старог универзитета у Падови. Аргиропулов портрет се налази међу 40 славних страних школараца уз кратак курикулум за сваког од њих; за Аргиропула, који је под бројем 35, дословце стоји: „Ђовани Аргиропуло, Грк, славни професор Грчког, међу чијим ученицима су били Ландино и Фичино. Студирао у Падови између 1441. и 1450.” [10].

На позив императора Константина XI Драгаша, др Аргиропул је 1450. године почео да ради у Краљевој, односно Српској болници у Константинопољу и да држи предавања у њеној Медицинској школи, која је почетком 15. века прерасла у Училиште при болници [11]. Катић [13] наводи да је Аргиропул постао професор те школе по жељи императора Јована VIII Палеолога, што не може бити тачно, јер је Јован VIII умро 31. октобра 1448. године, док је Аргиропул још био студент. У тој школи, као и у другим византијским медицинским школама, медицина се учила уз рад у болници, као занат [13]. На минијатури која се чува у Универзитетској библиотеци у Оксфорду др Аргиропул је приказан како држи предавања својим ученицима Јовану Панарету и Димитрију Анђелу (Слика 4) [13, 14].

Поред медицине, др Аргиропул је у Ксенону или Училишту при болници предавао и филозофију, физику и Аристотелову логику [1, 11], где су му најпознатији ученици били Михаило Апостол и Константин Ласкарис [2, 3]. Др Аргиропул је у Константинопољу остао до 1452, а можда и до 29. маја 1453. године, тј. до пада града у руке Турака. У међувремену, 1451. године Аргиропул је пратио бившег руског митрополита, а тада византијског кардинала Исидора до Рима и назад [1, 2]. Кијевски и сверуски митрополит Исидор, Грк, истакнути представник унионистичке странке у православној цркви, по повратку с Концила у Фиренци 1439. године уклоњен је с тог положаја по налогу великог кнеза Василија II. Отада Русија сама бира своје митрополите и није их више, као раније, постављала Византија [8]. Када се кардинал Исидор из

СЛИКА 4. Текст изнад слике је делимично дешифрован као: „Аргиропул предаје лекарима Јовану Панарету, Димитрију Анђелу,... у Краљевеј болници“. У позадини минијатуре виде се контуре српске болнице.

FIGURE 4. Text on the top of the picture was partly interpreted as: "Argyropulos gives lecture to doctors John Panaret, Demetrius Angel,... in King's hospital". In the background there is a drawing of the Serbian hospital.

Рима вратио у Константинопољ с папским легатом, био је поздрављен са достојном пажњом. Упркос распрострањеном нерасположењу према Унији цркава, 12. децембра 1451. године одржана је свечана прослава црквене Уније у главној константинопољској цркви – Аја Софији [1, 7], која се може схватити као последњи, очајнички покушај Константина XI Драгаша да приволи западне земље за озбиљнију војну помоћ за одбрану града од Турака.

Године 1452, а можда тек 1453, после пада Константинопоља у руке турског султана Фатиха Мехмеда, познатијег као Мехмед II Освајач, Аргиропул се упutio на Пелопонез. Претпоставља се да је ту био у служби једног од владара византијске Мореје, одакле је 1456. године послат у дипломатску мисију у Италију [3]. Према другим ауторима, он се с Пелопонеза упutio у Фиренцу на позив Козима де Медичија (*Cosimo de Medici*, 1389-1464), где је стигао у јесен 1456. године [15].

Др Аргиропул је био само један од многих византијских школараца који су за време слабљења Визан-

тијске империје (1203-1453) до 16. века емигрирали у Италију. Манојло Хрисолорас (*Manojlo Chrysoloras*) је био први византијски научник који је 1397. године постао професор грчког језика у Фиренци. Његови сарадници су установили да су се старе филозофије бавиле питањима на која црква није имала одговор. Из њихових проучавања развио се систем веровања познат под именом хуманизам, са поставком да су људи, а не Бог, одговорни за ток сопственог живота [9]. У неким градовима Италије било је јако много Грка, тако да их је, на пример, око 1500. године само у Венецији било 5.000, па је кардинал Бесарион (*Bessarion*) 1478. рекао: „Венеција је скоро друга Византија“ [3]. Византијски интелектуалци су одиграли одлучујућу улогу у оживљавању грчких и романских студија, уметности и науке и у следственом формирању ренесансног хуманизма. Међу њима је било научника, уметника разних профила, политичара и теолога. Они су постали нарочито познати по предавањима грчког језика и филозофије, како на универзитетима, тако и на приватним часовима. Многи од њих су са собом у Италију донели старе грчке текстове, који су затим копирани, касније штампани и дељени широм Европе. После 1453. године византијске интелектуалце имигранте материјално су помагали папа Никола V, Козимо де Медичи и Ана Нотарас (*Anna Notaras*). Године 1499. у Венецији је основана једна од првих штампарија на грчком језику [5].

Уз помоћ Доната Ачијајуолија (*Donato Acciaiuoli*), његовог брата Пјетра (*Pietro*), Аламана Ринучинија (*Alamanno Rinuccini*) и других фирентинских интелектуалаца, октобра 1456. године Аргиропул је у Фиренци добио место професора у школи „Студио“ (студио – учење, изучавање, проучавање), у којој је предавао грчку филозофију, грчки језик и поезију. Тако се Аргиропул нашао испред старије гарде хуманиста, међу којима су били Кристофоро Ландино (*Cristoforo Landino*) и Пођо Брачиолини (*Poggio Bracciolini*) [1]. Аргиропул је био изванредан предавач, а академски рад је била његова велика љубав [3]. Као раније Манојло Хрисолорас, Аргиропул је у Италији уводио византијску дидактичку праксу, можда и образовне програме, а свакако филолошке технике, и остварио је снажан утицај на италијанске хуманисте [14]. Током предавања Аргиропул је често читао и коментарисао Аристотелова дела, тумачио је филозофију Платона и новоплатонисте. Тада је у Фиренци основана Новоплатонистичка фирентинска академија [15]. Предавања је често држао мањој групи слушалаца, које је обично окупао Ачијајуоли. Међу његовим ученицима били су многи славни уметници, хуманисти и научници, као што су Леонардо да Винчи (*Leonardo da Vinci*, 1452-1519) [3], који је до 1482. године живео у Фиренци, затим Анђело Полицијано (*Angelo Poliziano*) и Јохан Ројхлин (*Johannes Reuchlin*) [15], немачки хуманиста, један од покретача старојеврејских и грчких студија на Западу, којег је инквизиција жестоко нападала [16]. Аргиропул је остварио значајан утицај на Мар-

селџа Фичина (*Marselio Ficino*), Кристофера Ландина, Бартоломеа дела Фонтеа (*Bartolomeo dela Fonte*), Доната Ачијајуолиа, Анђела Полицијана, Леонарда Брунија (*Leonardo Bruni*), Гварионија (*Guarion*) из Вероне, Пођа Брачиолинија, Франциса Филелфема и друге истакнуте хуманисте не само из Италије, већ и из других крајева Европе.

Поред предавања, Аргиропул је на латински језик превео Аристотелова дела "*Categoriae*", "*Etica Nicomachea*", "*De Anima*", "*Physica*", првих 12 књига "*Metaphysica*", "*De Caelo*", "*De interpretatione*", "*Analytica Posteriora*", "*Polytica*" и "*Expositio Ethicorum Aristotelis*", коју је од 1518. до 1520. године публиковао Алдо Манучи (*Aldo Manucci*), док су коментари на Аристотелова дела „Етика“ и „Политика“ објављени 1541. године. Неки од Аргиропулових текстова су и даље у рукопису [4]. Ови преводи су били добро прихваћени не само од италијанских, већ и од других европских интелектуалаца [2, 3].

Аргиропул је био један од најзаслужнијих византијских интелектуалаца што се Западна Европа упознала како са старом грчком филозофијом, тако и са књижевношћу, коју је Аргиропул много више ценио него римску, при чему је био нарочито критичан према Цицерону [4]. Било је то својеврсно откриће за европске интелектуалце, јер и поред вишевековне римске владавине над Грчком, многа дела из грчке филозофије, књижевности и медицине нису била преведена на латински језик. Аргиропул је тако дао велики допринос не само фирентинској и италијанској, већ и европској култури друге половине 15. века.

Др Аргиропул није био само тумач и преводилац, већ је, поред поменуте монодије посвећене Јовану VIII Палеологу [6], сам написао и неколико поема, писана, забелешки и теоретских радова, укључујући и рад о „Процесији Светог духа“ [4], који у последње време све више привлаче пажњу [3]. Уз рад у школи „Студио“, Козимо Медичи је Аргиропула поставио за татора сину Пјетру и унуку Лоренцу [3], у историји познатијем као Лоренцо Величанствени (*Lorenzo Magnifico*).

Према неким наводима, после пада Константинопоља др Аргиропул је путовао не само у Грчку и Италију, већ и Француску [9], што други аутори не помињу, па се тешко може узети да је тај податак тачан.

Средином августа 1471. године др Аргиропул се из Фиренце преселио у Рим, оставши у добрим односима с фирентинским колегама и ученицима [1]. Као разлог за пресељење наводи се епидемија куге у Фиренци 1471. године [4, 15]. То би свакако могао бити озбиљан разлог, јер је у периоду 1338-1447. године Фиренца од куге изгубила три четвртине свог становништва [12]. Други аутори мисле да је Аргиропула у Рим позвао новоизабрани папа Сикст IV (*Sixtus IV*), његов друг и пријатељ са студија у Падови [11]. Према трећима, пак, изгледа да се Аргиропул надао да ће добити неко место у папиној пратњи [1]. У Риму, међутим, Аргиропул није добио стално место професо-

ра, па је од 1475. године покушавао да се врати у Фиренцу, у чему је успео тек 1477, и наставио је да предаје у школи „Студио“ [1]. Има индиција да је предавања повремено држао и у Падови [3].

У литератури доступној аутору нема података о томе да се др Аргиропул у Италији бавио медицинском, нити да је држао предавања у италијанским медицинским школама. Не може се, при том, искључити могућност да су његова предавања из филозофије слушали и студенти медицине. Наиме, још од Галена се сматрало да се нова медицина не може правилно разумети без познавања Аристотелове науке или тзв. природне филозофије, па су неке медицинске школе, уз курс из уметности, имале и курс из филозофије [12]. Аргиропулово опредељење за грчку филозофију, грчки језик и књижевност могло би се објаснити или тиме да је можда сам осећао да из тих области има много боље образовање него из медицине, или тиме да је тада у Италији била много већа потреба за учењем грчке филозофије, грчког језика и античког наслеђа, тако да је за њих добио много бољу понуду, која му је, поред осталог, омогућила везе и извесни патронат у Фиренци, Тоскани, па и у целој Италији, у то време најмоћније породице Медичи.

Године 1481. Аргиропул се поново преселио у Рим због, како наводе неки аутори, ривалства и неспоразума с професорима Деметријусом Калкондилом (*Demetrius Chalcondiles*), који је био заузео његово место када се први пут преселио у Рим [1, 3], и Анђелом Полицијаном [1]. Према писању других истраживача, те године Аргиропул је добио позив да предаје на римском универзитету „Ла Сапијенца“ (*La Sapienza*) [2], где су му ученици били многи кардинали и бискупи, али и угледни странци, као што је Јохан Ројхлин [4]. Према трећима, др Аргиропул у Риму уопште није добио професуру, већ је живео и сиромаштву, „присиљен да продаје своје књиге да би купио хлеб“ [1].

Као ни година рођења, тако ни време смрти др Јована Аргиропула у Риму није сигурно утврђено, па се као године смрти наводе 1486. [4], (26. јуни) 1487. [1, 17], 1491. [2] и 1492. [2, 10].

ЗАХВАЛНОСТ

Аутор посебно захваљује професору Гаetanу Тијену из Падове, у Италији, иностраном чланом САНУ, за портрет у боји др Јована Аргиропула и податке из Архива Старог универзитета у Падови, као и госпођи Смиљи Малешевих, која је с италијанског на српски превела прилоге Е. Бигија и Р. Сабадинија, цитиране у литературу под бројевима 1 и 2.

ЛИТЕРАТУРА

- Bigi E. Argiropulo Giovanni. Dizionario Biografico degli Italiani. Vol. IV. Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana Fondata da Giovanni Treccani; 1962. p.129-131.

2. Sabbadini R. Argiropulo Giovanni. Enciclopedia Italiana Di Scienze, Lettere ed Arti. Vol. IV (ARBO-ASSE). Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana Fondata da Giovanni Treccani; 1949. p. 267.
3. Vassileiou F, Saribalidou B. "John Argyropoulos teacher of Leonardo Da Vinci". Philosophy pathways electronic journal. Issue number 117, 19th May 2006. 21st April 2008. <http://www.philosophypathways.com/newsletter/issue117.html>.
4. "John Argyropoulos". New Advent, The Catholic Encyclopedia. 21st April 2008. <http://www.newadvent.org/cathen/01707a.htm>.
5. "Greek scholars in the Renaissance". Wikipedia, the free encyclopedia. 21st April 2008. http://en.wikipedia.org/wiki/Byzantine_scholars_in_Renaissance.
6. Đurić I. Sumrak Vizantije. Beograd: Prosveta; 2007. p.231-370.
7. Rajnert VS. Rasparčavanje (1204-1453). In: Mango S, editor. Oksfordska istorija Vizantije. Beograd: Dereta; 2004. p.266-301.
8. Ostrogorski G. Istorija Vizantije. II fototipsko izdanje. Beograd: Prosveta; 1996. p.520-530.
9. Velika enciklopedija istorije. Prevod. Novi Sad: ITP „Zmaj” Novi Sad, DOO „Atlantis”; Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica; 2004. p.148-149, 160-161, 182-183, 192-193, 202-205.
10. Istorijski Arhiv Univerziteta u Padovi. Izvod (kod autora).
11. Ciszewski M. "Argyropulos John". Universal Encyclopedia of Philosophy. 21st April 2008. <http://www.peenef2.republika.pl/angielski/hasla/a/argyropulos.html>.
12. Nutton W. The rise of medicine. In: Porter R, editor. Cambridge Illustrated History of Medicine. Cambridge: Cambridge University Press; 1996. p.52-81.
13. Katić R. Srpska srednjovekovna medicina. Gornji Milanovac: Dečje novine; 1990. p.102-105.
14. Ševčenko I. Paleološka učenost. In: Mango S, editor. Oksfordska istorija Vizantije. Beograd: Dereta; 2004. p.302-311.
15. „John Argyropulos”. Wikipedia, the free encyclopedia. 21st April 2008. http://en.wikipedia.org/wiki/John_Argyropulos.
16. Opšta Larousse enciklopedija. III tom. Zemun: JRJ; 2004. p.1575.
17. „John Argyropoulos”. Encyclopaedia Britannica Online. 21st April 2008. <http://www.britannica.com/eb/article-9002279/John-Argyropoulos>.

DR. JOHN ARGYROPULOS (1410–1492)

Radoje ČOLOVIĆ

Institute for Digestive System Diseases, Clinical Centre of Serbia, Belgrade

ABSTRACT

Dr. John Argyropulos (Dr. John Argyropoulos, Dr. John Argyropoulos) was the last but, along with Dr. John Hortazmen, the most well known professor of Medical School, founded in 1308 by the Serbian king Stefan Uroš II Milutin at the Hospital of St. John the Baptist monastery in Constantinople. After the town fell to the Turkish hands, Dr. Argyropulos stayed at Peloponnesus from 1453 to 1456, when he moved to Italy, in which he spent the rest of his life. He is not important only for the Serbs, he is more important for the Greeks and particularly for the Italians and Italy, in which he spent the largest part of his life, in which he achieved the university education, taught the Greek philosophy, language and literature, as well as translated a number of Aristotle's works from old Greek to Latin and New Greek,

wrote a number of poems, letters and notes and made a strong influence on a number of Renaissance humanists in Florence, Italy, as well as on a number of intellectuals throughout Europe. We found no evidence that Dr. John Argyropulos either practised medicine in Italy, or that he taught medicine at the Italian medical schools.

Key words: Dr. John Argyropulos; Medical School; Serbian hospital; King's hospital; Prodrom's monastery; Constantinople

Radoje ČOLOVIĆ
 Institut za bolesti digestivnog sistema
 Klinički centar Srbije
 Dr Koste Todorovića 6, 11000 Beograd
 E-mail: marcolov@eunet.rs